

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18

Εταιρική κοινωνική ευθύνη

«Είναι μεγάλη ανοησία να πεθαίνει κανείς πλούσιος».

Άντριου Κάρνεγκι

Αμερικανός επιχειρηματίας από τους μεγαλύτερους χορηγούς στην σύγχρονη ιστορία της ανθρωπότητας.

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη είναι η αυτοδέσμευση μιας επιχείρησης ότι θα τηρήσει ορισμένους περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς όρους κατά την άσκηση των οικονομικών δραστηριοτήτων της.

Είναι δε το αποτέλεσμα εθελοντικών συμφωνιών.

Η εταιρική κοινωνική ευθύνη αποτελεί ένα ανταποδοτικό εργαλείο για τη συμμόρφωση των εταιρειών με την κοινωνική και περιβαλλοντική ρύθμιση και ευθύνη.

Είναι ένα εργαλείο που επιτρέπει στις εταιρείες να προσδοκούν από την αγορά μια καλύτερη αποδοχή των τιμολογίων τους, καθώς έχει αποδειχθεί ότι ο ένας στους τρεις καταναλωτές είναι διατεθειμένος να πληρώσει περισσότερο για ένα προσφερόμενο προϊόν ή μια προσφερόμενη υπηρεσία, αν αυτή προσφέρεται μέσα στο πλαίσιο της πολιτικής της εταιρικής ευθύνης.

Από το άλλο μέρος, πέρα από τους καταναλωτές, υπάρχουν οι σταθερές σχέσεις και ένα δημιουργικό εσωτερικό περιβάλλον για τους **εργαζόμενους**. Δηλαδή οι εργαζόμενοι εμφανίζουν υψηλές αποδόσεις παραγωγικότητας, επειδή συνδέονται με μια αίσθηση εμπιστοσύνης και προοπτικής με τη διοίκηση της εταιρίας.

Οι νέοι **επενδυτές** επίσης μπορούν να επενδύσουν και ταυτόχρονα υπάρχει ένα θετικό πολιτικό περιβάλλον για τις εταιρείες που συμμερίζονται την κοινωνική εται-

ρική ευθύνη. Παράλληλα η εταιρική ευθύνη συμβάλλει στην ολιστική οργάνωση, που είναι ζωντανά ευέλικτη οργάνωση.

Επίσης η εταιρεία μέσα από την εταιρική ευθύνη δεν προσφέρει στους ανταγωνιστές και στην κοινωνία την εικόνα του Εχθρού και του Ξένου, αλλά αποκτά μια δυναμική **οικειότητας** που της επιτρέπει να ασκεί ενεργητικές και προωθητικές πολιτικές.

Η εταιρική κοινωνική ευθύνη πρέπει να ανταποκρίνεται σε κάποιες απαιτήσεις και να μην είναι ένα απλό ένδυμα διαφήμισης.

Οι απαιτήσεις της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης:

1) Πρώτα από όλα πρέπει να υπάρχει μια **συμμόρφωση** με τις ρυθμίσεις και το νόμο, μια ενεργητική νομιμότητα.

2) Πρέπει να υπάρχει ανοιχτή και συναινετική **διαπραγμάτευση** με την αγορά, τους πελάτες και το κοινό, η οποία θα καθιστά την εταιρία διαδικαστικά ανοικτή, χωρίς στεγανά.

3) Η κοινωνική εταιρική ευθύνη συνδέεται με μια εσωτερική διοικητική **ποιότητα** που απηχεί και στις εργασιακές σχέσεις.

4) Η εταιρεία που λειτουργεί στο πλαίσιο αυτό αναπτύσσει εταιρικές **συμφωνίες** τύπου II (εθελοντικές), εταιρικές συμφωνίες που σημαίνουν μια μεγάλη κινητικότητα και που έχουν μια αξιοπιστία πέρα από τη γραφειοκρατική εγκυρότητα.

5) Στις εταιρείες του κύκλου κοινωνικής εταιρικής ευθύνης υπάρχει ένας πολύπλευρος **κοινωνικός ρόλος**

και ισολογισμός, μέσα στον οποίο λειτουργούν χορηγίες, συμμετοχές σε δραστηριότητες κ.ο.κ

6) Η εταιρεία που λειτουργεί με την κοινωνική ευθύνη είναι ανοιχτή σε **αξιολογητικές διαδικασίες** και σε αλγόριθμους επαλήθευσης. Έτσι δεν χρησιμοποιεί την κοινωνική ευθύνη σαν μια συγκάλυψη υποκριτική. Η εταιρική ευθύνη σημαίνει σεβασμό του περιβάλλοντος και του καταναλωτή και έτσι οι κύκλοι της ευθύνης συνδυάζονται και με τους κύκλους της ποιότητας.

Υπάρχει μια προκατάληψη ότι στους κύκλους της εσωτερικής εταιρικής ευθύνης χωράνε μόνο μεγάλες εταιρείες. Αυτό είναι λάθος και πρωταρχικά είναι φανερό ότι **σε τοπικό επίπεδο** η εταιρική ευθύνη έχει άλλες διαστάσεις σ' όλες τις πλευρές της, διατηρεί όμως πάντα αξιόλογη δυναμική.

Τα τοπικά σχήματα ΕΚΕ και η σημασία τους

Σε τοπικό επίπεδο τα εθελοντικά σχήματα κοινωνικής και περιβαλλοντικής ευθύνης μπορούν να είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικά και να συμβάλουν στην αειφορική και περιβαλλοντική συνοχή ή ποιότητα της ανάπτυξης.

Μπορούμε να δώσουμε χαρακτηριστικά παραδείγματα εταιρικής ευθύνης στις προστατευόμενες περιοχές (και όχι μόνον). Οι υδραυλικοί μέσα από μια συλλογική επιχειρηματική δραστηριότητα, μέσα από τα συνδικαλιστικά όργανά τους και τέλος μέσα από την επικοινωνία τους με τους καταναλωτές, προωθούν για τους νεροχύτες και τους νιπτήρες τις μπαταρίες με τους αερομείκτες, ώστε να υπάρχει εξοικονόμηση στην ποσότητα του νερού. Ακόμα οι εταιρείες που πουλάνε οικοδομικά υλικά ή οι εργολάβοι και οι μηχανικοί μέσα στο πλαίσιο της εταιρι-

κής κοινωνικής ευθύνης αξιολογούν τις περιπτώσεις των αυθαιρέτων και απέχουν από το να συμπράξουν στην ανοικοδόμηση αυθαιρέτων. Επίσης οι παραπάνω – και εδώ έχουμε μια προωθητική έκφραση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης- λειτουργούν στην κατεύθυνση του βιοκλιματικού σπιτιού και γι' αυτό προωθούν την εφαρμογή θερμομονώσεων, στεγανώσεων και επίσης βιοκλιματικής κατασκευής και έτσι συμβάλλουν σε μια προσαρμογή στις αειφορικές απαιτήσεις και στους αειφορικούς δείκτες.

Οι επιχειρήσεις αναζητούν πλέον πεδίο και κοινωνικής βιωσιμότητας και αναγνώρισής τους και αυτό σημαίνει ότι αναπτύσσουν έναν κοινωνικό ρόλο συνυφασμένο με τον κοινωνικό ισολογισμό τους. Αυτό είναι σημαντικό και συμβάλλει στην ανάπτυξη της ΕΚΕ.

Ωστόσο πρέπει να λάβουμε σοβαρά υπόψη μας τους συναφείς προβληματισμούς του Μπρυκνέρ, που παρατηρεί την εταιρική κοινωνική ευθύνη και την ηθική της χορηγίας ως απατηλή λαιμαργία του «καλού» και έτσι μας βοηθάει να δούμε το θέατρο της οικονομικής πανουργίας, ώστε να θεσπίσουμε διεργασίες εμπάθυνσης και στη χορηγία και στην ευθύνη.

Εταιρική κοινωνική ευθύνη - Πίνακες**Πεδία ανάπτυξης της ΕΚΕ**

Η εταιρική ευθύνη συνδέεται με:

(α) τον κύκλο ζωής των προϊόντων,

(β) την ελαχιστοποίηση των υλικών ροών,

(γ) την **μεγιστοποίηση της ικανοποίησης του καταναλωτή** και

(δ) την **κοινωνική διαφάνεια των επιχειρηματικών δράσεων.**

(ε) την μεγιστοποίηση των **εθελοντικών συμφωνιών** και συμμορφώσεων με προωθημένες πολιτικές αγοράς.

(στ) με το εργασιακό περιβάλλον και τις εργασιακές σχέσεις.

(ζ) με τη χορηγία σε δραστηριότητες κοινής και περιβαλλοντικής ωφέλειας.

Δίκτυα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης

1.-Ελληνικό Δίκτυο Κοινωνικής Συνοχής.

2.-Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη.

Πηγές πληροφόρησης

Επιμελητήρια, ΣΕΒ, ΓΣΕΕ, Υπηρεσίες Υπουργείου Ανάπτυξης, ΕΠΑΝ, ΜΚΟ, Διαχειριστικοί Φορείς, Ευρωπαϊκή Ένωση.

***Οι τοπικές εθελοντικές συμφωνίες
Βήματα και στάδια***

1. Οι ρυπαίνοντες σε επαφή με την τοπική περιβαλλοντική αρχή διαβουλεύονται σχετικά με την ποσότητα ανεκτής ρύπανσης το επίπεδο του προϊόντος και την παραγωγική διαδικασία..
2. Θεσπίζονται εγγυήσεις επιστρεφόμενες και άδειες μικρής διάρκειας.
3. Καθορίζονται μέθοδοι μέτρησης & προσδιορισμού της ζήτησης των μη εμπορεύσιμων αγαθών
4. Γίνεται ανάλυση κόστους - οφέλους διατήρησης και βελτίωσης ποιότητας περιβάλλοντος.
5. Παρακολουθούνται οι δείκτες υγείας των ανθρώπων εν προκειμένου στις περιοχές NATURA και ανιχνεύεται η εξέλιξη της παραγωγικής δυναμικής
6. Προσδιορίζεται η συνάρτηση στενότητας του φυσικού πόρου και η συνάρτηση οικονομικής επίδρασης του φυσικού πόρου.
7. Προωθούνται πολιτικές ποιότητας των προϊόντων & αποσύνδεσης της τοπικής ανάπτυξης.

✓ Μπορεί ακόμα να θεσπιστεί μαζί με τις τοπικές εθελοντικές συμφωνίες και το τοπικό κοινωνικό πλαίσιο εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.

✓ Κάποια από τα παραπάνω εργαλεία σαφώς συνδέονται με την αποτίμηση των εξωτερικών επιδράσεων. Ως γενικά εργαλεία πρέπει και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εξειδίκευση και στις εθελοντικές συμφωνίες και στην ολοκλήρωση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Οι εθελοντικές συμφωνίες και η εταιρική κοινωνική ευθύνη συνεισφέρουν με την μείωση του κόστους διαπραγμάτευσης για την διαχείριση των εξωτερικών επιδράσεων και διευκολύνουν στην εσωτερίκευση του κόστους αυτού στην αγορά. Ταυτόχρονα βοηθούν στην εκτίμηση των ποιοτήτων και ποσοτήτων αγαθών που είναι κοινωνικά και περιβαλλοντικά άριστες, διαμορφώνουν το πλαίσιο χρυσών τομών στα δικαιώματα ιδιοκτησίας του παραγωγού του διακινητή και του καταναλωτή και σταματούν την απαξίωση των ελεύθερων αγαθών και της αειφορίας καθώς τα ελεύθερα αγαθά αποτιμούνται σε θετικές αξίες και κοστολογούνται ως δημόσια και οικονομικά με έμμεσο τρόπο.

**Κοινωνική ευθύνη &
κοινωνική οικονομία**

Η κοινωνική ευθύνη λειτουργεί ως βιομηχανία υπηρεσιών και στήριξης της κοινωνικής οικονομίας. Απαιτείται όμως ένα συνεργατικό και πολυμερές κοινωνικό εταιρικό σχήμα για την διαχείριση του προϊόντος της κοινωνικής εταιρικής ευθύνης.